

Anul VIII. N.º 1 || Ianuarie - Martie 1959

CÂMINUL

CAETUL 16

SÃO PAULO- BRAZILIA

ANUL VIII.

The image displays a series of vertical columns of small circles, arranged horizontally. Each column represents a sequence of data points. The columns are irregularly spaced and have varying heights. Some columns contain only one circle, while others contain many. The circles are black outlines on a white background.

Numărul 1

oooooo

220

6

0000000 CAETUL 16 0000000

5

०००

6

- São Paulo, Januarie-Martie 1959 -

DUNĀRE ALBASTRĀ

Dunăre albastră, Dunăre albastră,
Dacă nu te doare
Du și jalea noastră
Până în larg de mare.

Când vor trece noaptea, i s t o v i t i , l u n t r a ş i i -
Lopătarii suferintii.
Să ie poarte paşii
Farul biruintii.

Jalea depe Tisa și dureri din munti
Să mpletești cu valul și cu zarea.
Oltul să-ți aducă plânsul lui cărunt,
Să-i asculti durerea, numai tu și marea.

Dunăre albastă, Dunăre blajină,
Să vestești în larguri viyelia noastră.
Să ne duci dușmanii în țara lor străină,
Dunăre bătrâna, Dunăre albăstră.

Iți vom teze numele din legende și povești,
Să te cânte 'n versuri toți corăbierii,
Dacă vei trimite, soră, valuri românești,
Să cunoască zarea semnul invierii.

Sol să-ți fie Nistru pentru zile mari,
Sărbătorile invierii sunt aproape:
vor veni să-ți ceară, mândri lopătări,
să pornești în larguri ostile de ape.

Crescă în chip de valuri; Getii legendari...

VÀ LỄ TÙ CÂRDÚ

XXXXX X XXXXX

de Nic. Iancu-Păltinișanu

Pe Antonio Castro da Silva l-am cunoscut cu vreo patru ani in urmă, in casa unui prieten comun. In anii ce au urmat ne-am văzut destul de rar. La São Paulo el nu venea decât de două sau trei ori pe an; deobicei făcea această călătorie cu avionul, căci locuia la o distanță de peste două mii de kilometri, in interiorul statului Mato Grosso, unde își avea moșia moștenită dela părinti.

Stând de vorbă cu senhor Antonio, aveai impresia că ai de-a face cu un intelectual - cu pregătire universitară. In realitate Antonio era un autodidact - nu făcuse decât să se clase elementare, la o școală din Cuiabá. Citea însă mult - un luvrur ce-l întâlnesti destul de rar la oameni de categoria lui, in această ţară - și cu inteligență lui vie, avea darul de a discerne orice problemă; concluziile ce le tragea erau de o logică uimitoare. Pasiunea lui erau indeosebi problemele internaționale, - un lucru deosemeni rar la brazilieni. Ne impretenisem discutând politică internațională, căci Antonio urmarea cu viu interes, prin radio mai cu seamă, tot ce se întâmplă in lume. Ziarul său preferat, O Estado de S.Paulo, il primea la fazenda (moșie) cu mare intărziere, dar aceasta nu-l supăra nicidcum; evenimentele petrecute in lume, ce-l interesau, le lua la cunoștință prin radio. La sosirea ziarului, avea apoi prilejul să vadă, din articolele de politică internațională, dacă părerile sau concluziile lui propriu cu privire la o problemă sau alta, se confirmă sau nu. Adeseori era de altă părere decât vestitul comentarist de politică internațională dela marele cotidian mai sus amintit. Mi-aduc aminte că in două rânduri i-am impărtășit punctul de vedere, diametral opus celui sustinut in coaloanele lui "O Estado de S.Paulo". -

L-am reîntâlnit pe Antonio, cu totul pe neasteptate, după ce nu-l mai văzusem aproape săse luni, in orașul Jundiaí, unde mă găseam in interes de serviciu; el venise la "festa da uva" - tradiționala expoziție de fructe și alte produse ale economiei rurale din acea regiune.

Ne-am salutat și imbrățișat după obiceiul brazilian, bătând unul altuia spatele cu palma.

Inca dela primele cuvinte schimbate cu amicul meu Antonio, am observat că nu era prea bine dispuș; simțeam că-l roade ceva la inimă. Nu m-am ferit să i-o spun imediat.

- Necazuri, senhor Nicola, - am necazuri multe.

- Ce fel de necazuri, senhor Antonio? Doar n-o fi din nou neplăceri cu vecinul d-tale, Oreste Brabosa...?

Oreste Barbosa era proprietarul unei mari fazende invecinate cu aceea a lui Antonio. Știam despre intrigile și blestemările acestui Brabosa - Antonio imi povestise cu ani înainte - un om fără scrupule, care și căstigase întreaga-i avere pe căi strămbe, prin înșelăciune, amenințări și procese cu martori minciuni. Imi era încă vie in memorie întâmplarea cu otrava pe care argații lui Barbosa o aruncaseră in eleșteul de pe moșia lui Antonio; i-a ucis cu acel prilej toți pestii - o pagubă destul de mare pentru prietenul meu Antonio. Din procesul ce a urmat, până la urmă a esit invingător Oreste Barbosa, iar Antonio

hoțul de pagubă. Altă dată, in timp ce Antonio se intorcea seră tarziu din camp, a fost atacat de doi negri nămiți de Barbosa ca să-l ucidă, scăpând ca prin minune doar cu o rănă de cutit la brat.

Antonio mă privi drept in ochi:

- Ai ghicit, zise, nu era greu să ghicești. Omul acesta o să mă vâre 'n mormânt... ori la puscărie, căci nu stiu cât timp ii voi mai putea răbdă fără delegile. Dacă nu ești grăbit, hai să luăm o bere și să povestim nouătăți.

M' am grăbit să-i răspund că eram grăbit, căci eram curios să aflu de ce i-a mai stat capul să facă acel monstru de Barbosa. Am intrat într'un bar din apropiere.

- Mi-a făcut festa acum vreo două săptămâni, - își incepu povestirea Antonio cu un oftat. - Inchipue-ți, a zăgăzuit părăul ce trece prin fazenda lui și-și continua cursul de-a lungul moșiei mele. Timp de o săptămână n' am avut apă pentru vite. Când am protestat împotriva acestui act criminal, ști ce a răspuns? A negat pur și simplu. A susținut că părăul a secat din cauza secretei și că nici el n' ar fi avut apă pentru vite. Culmea neobrazării! Feitorul (vătaful) meu l-a vazut cu proprii lui ochi, când impreună cu o echipă de 10 oameni lucra la zagazul care a schimbat cursul apei inspre Lago Amargo (Lacul amar). Am vorbit atunci cu proprietarii fazendelor vecine, cari deosemeni își adăpă vitele din acel părău. Majoritatea lor sunt deosemeni pe picior de război cu Barbosa. Am pierdut câteva nopti in discuții sterile, imitând - fără să vrem - conferințele lipsite de rezultat pe cari le țin de-o vreme incoace reprezentanții țărilor occidentale cu cei ai lumii comuniste din Răsărit. Vrând să-l imit pe Foster Dulles, le-am propus să luăm in comun măsuri de represali împotriva "crusciovului" Barbosa, inainte de a ne muri vitele de sete. In ce mă priveste eram decis la orice: vroiam să-i distrug podul de peste Vale Seca (Valea seacă), tăindu-i astfel lui Barbosa orice legătură cu calea ferată. Dar Jorge Araujo și cunnatul său au fost împotriva; au zis că in felul acesta se va paraliza transportul de cherestea dela joagărul lui Barbosa. Căci să vezi, Araujo e interesat in vânzarea cherestelei, realizând comisioane frumoase din această afacere. Ce era să zic? Am venit atunci cu alta propunere: niciunul din noi să nu-i mai restituie lui Barbosa vitele ce le prindem pe moșile noastre, iar postul sanitar, inființat din proprie inițiativă și întreținut pe proprietatea cheltuială de mosierul Gregorio Ferreira, să nu mai furnizeze nici-un medicament, nici-o fiolă de injectii pentru fazenda acestei canalii cu chip de om. Dar s-au ridicat obiectii, că cei ce vor suferi mai mult vor fi bieții muncitori, expuși astfel malariei și muscăturii mortale a serpilor Urutú. Iar aceasta ar fi contra moralei și drăgostei creștinești, ori noi suntem catolici, și deci nu putem face una ca asta.

Cum ne aflam tocmai in perioada cu ploi puține, mi-am zis că ceva trebuie să intreprind, inainte de a-mi incepe vitele să moară de sete. I-am trimis vorbă lui Brabosa - asta a fost acum cinci zile - că o să-l caut personal, la conacul său, pentru a sta de vorbă cu privire la miraculoasa secare a părăului. Mi-a răspuns miselul, că usa casei sale stă intotdeauna larg deschisă prietenilor, - observă, senhor Nicola, că asemănare cu îpocrizia proprie lui Crusciov și a ortacilor săi in relațiunile internaționale! - că cei ce vin la dansul cu sentimente curate

si gânduri de pace sunt bine veniți și că, în ce-l privește, ar fi foarte fericit să afle că vizita mea s-ar datora intenției de a-i restituie cele zece vaci cu lapte pe care oamenii mei îl erau furat de pe moșia sa... Ce zici de-a ta obrăznice și cînism? - Totuși, încă în aceeași zi am pornit călare, împreună cu vătaful meu, Ambrosio, pentru a sta de vorbă cu bunătatea mea de vecin. La intrarea pe moșia lui, am fost întâmpinat de patru vîmbătăși, a căror misiune era - după cum mi-am dat seama imediat - de a ne impiedeca să deviem dela drumul direct ce duce la conac, pentru că nu cumva să spionăm prin fazenda lui Barbosa. Nu-i vorbă, avea destule de a ascunde față de străini!

Incadrați de cei patru văcări, am ajuns la conac. Aci ne-a întâmpinat Pedro, un mulat hidos, căpetenie personalului domestic și omul de incredere al lui Oreste Barbosa. Datorită intrigilor săi mărturiei mincinoase depuse de acest Pedro, o moșie învecinată, a unui biet japonez, intrase de-a lungul în ghiarele lui Barbosa. Cu un rânjet fals, m'a poftit să aștept puțin în față că se va întoarce decât mâine.

Să turbez, nu alta! Il auzisem doar prin geamul larg deschis cum vorbise cu Barbosa, a cărui voce răgusită deasemeni o cunoșteam prea bine. Î-am spus în față ce gădeam, dar mulatul, căci rânjet ipocrit, a dat din urmă: "Dacă vă spun că nu-i acasă, trebuie să mă vredeti!" Ca și când ar fi vrut să zică: dacă stăpânul imi spune că nu-i acasă, apoi nu-i acasă! -

Da, senhor Nicola, - acest Barbosa e o canalie cum rar s'a mai născut pe lumea asta! În fond, nu mi-ar fi greu să termin cu el, odată pentru totdeauna. Aș avea însă nevoie de concursul fazenilor vecini, cari îl rându-le, suferă și ei sub șicanele acestui mizerabil. Dar vecinii mei ezită. Barbosa a reusit să le toărăne frica în oase, să că nu se incumetă să intră în luptă deschisă cu el. Si mai e ceva: că îl va înțelege dintr-o șansă, de dragul unor căștiguri materiale trecătoare ce realizează că negustoritul unor produse de pe moșia lui Barbosa, preferă să îngheță toate șicanele, sperând mereu că într-o zi lucrurile vor lua o intorsătură mai bună. Naiv și imbecili! Eu nu mă indoesc că într-un an sau cel mult doi, dacă continuăm să cu măiniile în sân, vom fi goniti din fazene noastre, rămânând Barbosa și stăpânul unic între Serra Formosa și Rio Pequeno! Iar de unul singur, nici unul din noi nu-l vom putea răzbi pe acest tartor... .

Antonio făcu o pauză pentru a mai sorbi o inghititură de bere. Îi ascultasem povestirea, fără să-l interrup. Însfărăsit i-am pus întrebarea:

- Si ce ai de gând să întreprindi, căci fără indoială, lucrurile vor merge din rău în mai rău?

- Evident, senhor Nicola. Astăzi zic și eu. Te întreb însă acum, după ce ai putut vedea că am de-a face cu un "crusciov", - ce au făcut sau ce fac spre exemplu Statele Unite față de provocările continue ale Sovietelor? Cred că-ți dai seama că situația în care mă găsesc, este - în mic, desigur - aproape identică cu aceea în care se găseste azi lumea occidentală. M-am gândit la o alianță cu Joaquim Campos care îl urește de moarte pe Barbosa. Acest fermier e în principiu de acord cu mine și pot conta pe discreția lui. Împreună cu acesta, și cu o echipă de cabocli hotărăți și de incredere, ne-am gândit să punem foc pădurii de pe colinele ce inconjoară fazenda lui Barbosa și, în aceeași noapte

să dinamităm digul lui Lago Amargo, inundând astfel întreaga vale. Mă înțelegi? Îi vom prăpădi întreaga fermă, și-l vom îneca, cu familia lui cu tot, că pe un șobolan veninos, - căci nu va putea ieși din vale, din cauza pădurilor în flăcări!

- Dar vor pieri atâția nevinovați, - mă gândesc la caboclii lui depe moșie... .

- Ai dreptate, senhor Nicola. Si încă un lucru: apele se vor revărsa și în fazenda amicului Ferreira, cauzându-i pagube enorme. Aici e carligul întregii chestiuni și... marea dilemă în care mă zvârcoleșc! Nevasta-meă, care e o catolică bigotă, nici nu vrea să audă de aşa ceva. Zice că după moarte o să ajung în fundul iadului, unde voi fi parjolit că o linguiță (cărnăt) în frigăre. Da, senhor Nicola, mă aflu într-o mare dilemă. Vei răde de mine, dar în fond găsesc că această dilemă în care mă zbat eu acum este foarte asemănătoare cu marea dilemă în care, de ani de zile, se zbate pe plan internațional, Occidentul-Puterile occidentale, la fel cu vecinii mei, proprietari de fazende, nu vor să sacrificie nici un pic din comoditatea în care se leagăna astăzi; preferă să cedeze în față aroganței inamicului și se nutresc cu iluzia că "lucrurile se vor îndrepta". Sunt căteva țări occidentale care nu înțeleg de-a ruptul capului să renunțe la interesele materiale ce le au pe tărâm comercial cu Rusia și China comunistă - intocmai că vecinul meu Araujo, care de dragul cherestelei lui Barbosa, refuză să se mai gandească la ce va fi mâine. Cătă lipsă de solidaritate în acțiunile întreprinse de așa zisa lume liberă! Cătă ezitare, nehotărare! Eu, Sr. Nicola, nu sunt citit ca dată. Interpretez lucrurile după cum mă ajută mintea mea de caboclu cu căteva clase primare. Ascultă-mă ce-ți spun: lumea merge la ruină! Dacă Occidentul creștin va continua doar cu vorbăria, ca Tânără acum, și cu speranța că "lucrurile se vor îndrepta" dela sine, apoi te asigur că nu va mai curge multă apă pe Rio Pequeno, și paianjenul roșu își va întinde rețeaua-i sinistă și peste țara noastră. Eu unul nu cred în minuni. Si chiar dacă aș inclina și crede, nu mi-ar fi permis să stau cu măiniile în sân, așteptând Tânără ce o minune oarecare ar declanșa din cer senin fulgerul miraculos, menit să-l trimită pe un pesevenghiu și criminal ca Barbosa în locul de unde nu ne va mai putea face rău. Acum cinci ani, când ne-am dat seama cu cine avem față și când ne-am fi putut descoiorosi lesne de canalia de Barbosa, fermierii nu erau deciți. Spuneau că dracul nu e atât de negru. Mai târziu, când puterea lui Barbosa a crescut, au început să aibă teamă și să îi nutrită cu speranță că însăși caboclii depe moșie, pe care Barbosa îi trata mai rău decât pe niste sclavi, se vor rascula într-o bună zi și vor ucide cu propriile lor măini. A fost, după cum vezi, aceeași apă rece cu care să îmbătățească Statele Unite atâtă timp, așteptând ca Uniunea Sovietică să se macine și să se prăbusasca din lanțul ei. Lipsa de prevedere, lipsa de inițiativă și de curaj a Occidentului, a adus lumea în această răspântie fatală. Dar Occidentul va trebui să iese din această dilemă, oricât de greu îl ar cădea. Si cât mai degrabă! A continua într-o dilemă nu este o salutie. Eu insu-mi deosemenea să trebui să mă decid, înainte de a fi prea târziu. Oare e pacat să-ți spéră viață și avutul fată de atacurile injuste ale unui răufăcător? Fazenda, pe care mijesc cinstiț, împreună cu familia mea, nu vreau să o pierd. O am delă părinti, care au agonisit-o cu mare trudă și sudoare. Vreau să măresc, să o fac mai frumoasă; să-las fiilor mei... Dar convinsuirea cu un vecin ca Barbosa, înseamnă iadul pe pământ! A incert-

căt să mă ucidă; va mai incerca. Nu mai pot fi sigur pe ziua de
mâine. Dacă nu-i voi urta tăia ghiarele veninoase până la carne, ști
că la prima ocazie mă va sfâisia...
Antonio tău

Antonio tăcu, sorbindu-si ultimul rest de bere ce-i mai răma-

La despărțire, în timp ce ne strângem măinile, Antonio, "călăuzitorul" - cum își spunem el -

- Nu știu cum vezi d-ță lucrurile, dar impresia mea este că n-am într-un scurt popas, pe care cele două lumi antagoniste, cînd prinse de teamă de necunoscut - său pentru a câștiga timp ca să ascută mai bine armele, căută să-l prelungescă cu vorbărie sterilă. Această timp e fără indoială, în folosul inamicului - să dovedit cu prisosință în ultimii zece ani. În aceste momente nu mai putem amăgi cu iluzii puerile, - mai cu seamă, nu ne mai este permis să ignore realitatea, oricăt de încômodă și crudă ne ar apărea. Dacă spada libertății ce-a incins-o Occidentul Crescătin, angajându-se de-a sparge lanturile tiraniei satanice din Răunui cod de scrimă pe care însuși și-l-a impus, nu același lucru se va petrece cu iataganul Satanei comuniște, care, neîngrădit de nici-un fel de reguli, va lovi fără indurare, în plin...

Nic. Iancu-Păltinișan

NEMURITORI

Rând pe rând, burueni de leac, burueni fără de le
Prea subred clădesc trupul nostru sărac,
Mistere și goluri dau mâna.
In veac, amar, cuminice tărâna.

Dar peste noi, timpul trece ca o apă,
Din toate începe, fără ca niciodată să 'nceapă
O, murmurul timpului cum l-ascult,
Peste 'nalte acorduri de orgă 'n tumult.

Lăsați melodii, distrugeti timbalele,
Cătușe de-argint cu aur în zale,
Să trăeacă cel vesnic, cel de demult
O, murmurul timpului cum l-a scut!

Puțini suntem cei ce mânăm pâinea iuminii
Nemuritori, ce fără față, streinii;
Când valurile trec și vântul cu ele,
Noi, ducem pământul Tării spre stele.

Ducem o lume verde cu noi.
Un nume, noui semne, alt har -
Din tulnice vestim, pe crestele de hă
Cuvântul "Tării măle" Rarău.

ION A. BUCU

F R A T E

Fratre, ce-ai rămas acasă 'n țară
s'aștepti - netemător - prăpădul,
să înfrunți - le fel cum au făcut strămosii -
năvala stepelor, barbară, -
puhoiul bestiilor roșii;
frate, ce porti pe fruntea 'nsângerată
cununa grea de spini - cunună impletită
din sârmă ghimpată
și-a răstignirii semne porti
la glezne și în palme.

frate, ce 'n lovitură de cismă și 'n sudalme
purtat-ai fost, flămând și 'n zdrente,
la munci neomenoase;
sau ai tânjit
prin temniti jilave

beteag și schinguit, -
frate, ce cincisprezece ani de zile
ai suferit

sub nemilosul jug al fiarelor păgâne
mai rău decât un câne...
și-ai așteptat zădarnic, cu ochii ațintiți în zare,
sperând mereu
în ajutorul fraților scăpați peste hotare, -

iti cerem iertare!

Ti-am înșelat nădejdea - o știm - și n'ne-rusine.
Ne-ai așteptat zadănic de-a lungu-atator ani;
acum insă 'ti-jurăm, că-n'om mai zăbovi;
ci vom porni la luptă. Ca zmeii năzdrăvani
ne-om bate, - pentru tine, pentru dreptatea-ti

sfântă
Iar de vă trebui;

cu întreaga lume ne-om' lua la trântă.
Si de-o fi scris că să triumfe
din nou minciuna, nedreptatea
ca până acum,
și vom cădea izbiti de geifără de Dumnezeu,
să stii, frate, că nu vom pieri numai noi -
ci întreaga lume se va prăbusi în scrum...
și va fi ziua de apoi!

NTCA, TELATION

A M I N T I R I
oooooooooooooooo

Era in zorile unei zile de vară. Aerul curat dar rece de munte, dădea aburi la fiecare suflare. Natura incepea să se trezească. Cântecul melodios al prigoarei anunța venirea zilei. Undeva, de prin imprejurime, răsună in răstimpuri aproape egale, cu curigul răgușit al unui cocos.

M' am retras delă fereastra intre deschisă și m' am imbrăcat în pripă. Ieșind in gradină, m' am aplecat și am călărit in treacăt căteva căpsune, umede de rouă din netezi. Sub brazii din față casei am tresarit: o picătură de rouă căzută din cetini, mi-s' a străcurat străngără sub gulerul dela cămașă... Pe-o creangă, sus, o gaiță s' a umflat de râs...

M' am furisat pe după casă, nescăpând insă celor doi ochi care mă păndeau de după cotet. Erau ai lui Azorel, care, dând din coada lui ciufulită, mă ruga să-l liberez de "lantul robiei", pentru a mă putea intovărăsi in plimbarea mea matinală.

Am sărit apoi gardul, eu pe sus, el printre lete, și-am luat-o razna, inspre izvoare.

Undeva, in depărtare, se auzea scărțăitul unor roți de car, acompaniat de zgometul cadențat al unui topor ce se chinuia cu vre-un butuc noduros.

Eram inconjurăti de păduri de brazi. La stânga, inspre Cârja, creasta impadurită a muntelui incepea să se lumineze de-o aură diafană in bătaia soarelui ce răsărea de cealaltă parte.

Ajunsesem acum la drumul mare. Azorel nu mai putea de bucuri. Alerga ca un bezmetic, sărind incoace și incolo. Nu mai aveam mult până la izvoare.

Însfărtășit, iată-ne ajunși.. Mușchiul umed pe piatra izvorului Sf. Spiridon parea catifea de-un verde inchis, in contrast cu apa cristalină ce curgea bulbucând din izvor. Am luat o inghititură din apa rece ca ghiata. Restul somnului ce-l mai purtasem sub gene, dispăruse ca prin minune. M' am ridicat apoi, uscându-mi fruntea și obrajii umezi și reci, cu mâneca dela cămașă...

La o aruncătură de piatră incepau izvoarele de apă minera-lă, tămăduitoare de-atâtea boli...

Ca un spirit nevăzut, o briză incepuse să coboare valea râului, trezind un freamăt misterios in ramurile brazilor; pe malul opus, brusturii de-un verde proaspăt, incepură a se agita in ritmul unui dans fantastic.

M' am intins pe spate, pe mușchiul moale și umed, privind la petecul de cer albastru, ale cărui contururi bizare erau determinate de cadrele stâncii abrupte din față și a brazilor majestuoși ce se ridicau alături, ca niște uriași, in mantiile lor intunecate. Din când in când un nor alburiu străbatea grăbit câmpul albastru al cerului, dispărând ca prin farmec in clipă in care atingea marginea stâncii...

Susurul apei, cântecul păsărelelor, freamătul brazilor... Minunătile naturii!

Am inchis ochii. In suflet mi-se sălăslui un sentiment de nespusă pace și multumire... Murmurul izvorului imi parea din ce in ce mai îndepărtat, glasul păsărelelor se topit inceput intr'o simfonie de soapte ireale... Am atipit.....

Una din multele și minunatele amintiri... Câtă nostalgie nu

mă cuprinde astăzi, gândindu-mă la acele timpuri!...

Tără dragă, meleaguri insorite ale copilăriei mele: fi-mi va dăt să vă mai văd vreodata..? -

D A N B O G H I U

+++++++/+++++/+++++/+++++/+++++/

PRINTRE STRĂINI

Când printre străini
Ai pornit stinher
Să fără de prietenii,
Ti-a fost greu să crezi
Că vei pribegi
Ca vântul prin ceteți,
Amintiri și dor
Infloresc și mor
Sub ceruri străine,

Se trudeste 'n van
O pană de scrib
Patimi să aline.
Cadentă si trist
Gânduri iti anini
Ca pe boltă stele,
Cauti in zadar
Ca să oglindești
Tot ce ești, in ele!

LISETTE SAVA

LA PARIS

La ora zece seara am fost in pădurea de lângă granită, unde am stat ascunsă până la ora douăsprezece fix. După indicatiile primite, am trecut granită la miez de noapte, ocolind cimitirul din apropiere. Dar din gresală am intrat pe un teren de fotbal, unde ne-am invărtit până la ora 4 dimineață. Nu aveam nici busola, nici hartă. Schita ce am primit-o, nu avea nici cap, nici coadă, astfel că ne-am hotărât să ieşim la sosea. Ce-o fi o fi! Cartela de alimente din Germania era valabilă încă douăzeci de zile.

Sentinela din post se uita la noi bănuitoare, dar cu un "bonjour" politicos, ne-am depărtat repede, ca doi francezi ce merg la lucru, mai ales că ambii purtă bască pe cap.

Bucuroși că am scăpat de Saarbruck, unde ne sufocau gazele răspândite de fabricile industriei grele (cum trăiesc acolo munclitorii, numai Dumnezeu știe), ne indreptăm spre Forbach, la barajile refugiaților. Negăsind aci pe leg. Vasile Mesaroș, ne-am hotărât să mergem singuri la gară.

Nu am avut insă noroc, căci aici, poliția și jandarmii controlau pe călători, că la orice stație de lângă granită. Ne-am grăbit să face nevăzută și pe o stradă lățurănică, am ieșit la sosea, - și-apoi hai, la pas fortat frate!

Ne găndeam să ajungem la o gară mai in interior, ca să nu batem la ochi. Dar fie că n' am înțeles noi bine, fie că am fost indreptăți gresit, ne-a apucat noaptea in pădure. Iar noi frânti de oboseală.

A două zi, din nou la drum, căci gara, spre care tindeam, se afla la vreo 25 de kilometri; nu știam insă că și aceasta se

găsea tot lângă graniță. Ca să scurtăm drumul, am apucat-o de acurmezișul unui lan de grâu cu holda incalcită și putredă. Rămăse se nesecerată, din cauza războiului. Abia când am ajuns la restaurantul de lângă gară, am aflat că intreg terenul era minat. - "Ihr habt aber Glueck gehabt!" a exclamat hangioaică, - "Gott hat euch beschuetzt." Am simtit dela primele cuvinte că aveam de-aface cu o nemțoaică cumsecade și bună la inimă. La rândul ei, și ea a ghicit imediat la cât e ceasul cu noi, spunându-ne că "jeden Tag kommen Fluechtlinge durch mein Gasthaus..." Ne-a întrebat apoi despre linia Siegfried și Maginot. Intr'adevăr, prin ambele trecusem noaptea, totuși nu ne-a fost greu să le vedem...

Camaradul Sterie a luat bilete de tren până la Paris, iar din restul de bani, mi-a dat mie jumătate. În cazul că vre-o nenorocire ne-ar despărți, să avem fiecare câte ceva. Bun băiat, acest Sterie Ioan! Adevarat suflet de legionar. Plecam amândoi în necunoscut, - el cu bani, eu... fără o leacă. Dar cum imi spunea: noi, moșule, suntem frați. Azi am eu, mâine ai tu. Cu Dumnezeu înainte!...

La ora 12 din noapte ajungem la Paris. Unde să merge gem? Tramvăile subterane nu mai circulau. Însfărșit ne-am hotărât ca jumătatea de noapte să o petrecem pe una din băncile din gară, cum făcea de altfel și alți călători.

Deodată vedem că apar, din biroul gării, un polițist și un funcționar civil și încep să facă controlul pasagerilor.

- Ce ne facem, camarade Sterie? O să ne ia ca din oală, înainte de a fi cunoscut Parisul... Părerea mea e că Dăta să rămîn aci, pe bancă, iar eu mă prefac că merg să aduc apă, - să nu cădem amândoi. Dimineață, cu primul tren, o șterg la adresă și dau alarmă.

- Bine moșule, - ne-am înțeles!...

Când m'am intors, camaradul Sterie dormita pe bancă.

- Sunt prosti, - mi-au cerut doar biletul de tren. Le-am spus că dimineață plec la Le Havre...

Am răsuflat ușurat, dar n'am inchis un ochiu până dimineață la 5, când am fost primii în wagon, - cu direcția Montparnasse...

A doua zi, camaradul Nicolae Pora, inginer chimist, care se ocupa de toti legionarii săsi în Paris, ne-a găsit o cameră la hotel. Trei mii de franci pe lună pentru dormit, - căci ziua era ocupată în alte scopuri.

Lucru nu găseam, căci ne lipsea "sejour-ul". Poliția la rându-i nu ne da "sejour", fiind că nu aveam angajament de lucru.

M'am hotărât atunci să merg la Consulat, să-mi scot o hârtie de cetățean român, pe baza căreia speram a obține sejour-ul. Camarazii mă sfatuiau să fiu atent, deoarece actuații sefi dela Consulat sunt cu totii sub ordinele comuniștilor și risc să fiu insfăcat și trimis fedeleș în țară. Pentru orice eventualitate, au venit cu mine cămarazii Sterie și Pora. Dacă nu voiu ieși din Consulat până într'o oră, vor avize autoritățile franceze.

Nebărberit, imbrăcat cu haine vechi și mototolite, am

intrat în Consulat...

Încă dela poartă am inceput:

- Să trăiti domnule Ministru!
- Ce dorești?
- N' am de mâncare, n' am bani, n' am haine, - vreau să mă intorc în țară...
- Vino sus!
- Sus, în fața unui funcționarăș:
- Să trăiti D-le Ministru!
- Ce vrei?
- Să trăiti d-le Ministru, aş vrea să plec acasă și n' am bani de drum și nici-o pătuță 'n jeb.
- Ai fotografii?

M'am silit să fac o mutră tâmpită, iar după câteva clipe în care dădusem impresia că nu-s tocmai dumirit de cele cemeruse, mi s'a luminat față brusc:

- Să trăiti d-le Ministru, am! (și-am scos din buzunarul hainei o revistă franceză... plină de fotografii).

- Nu de astea! De ale tale nu ai?

- N' am d-le Ministru, că eu nu stiu să citesc în foaie...
- Cu chiu și vai m' a făcut să înțeleg că are nevoie de trei fotografii de-ale mele, pentru pașaport.

Apoi incepă interrogatoriul.

De câte ori mă întrebă căte ceva, de atâtea ori mă scol în picioare și înainte de-ai să răspunsul dorit, îi trag cu "să trăiti d-le Ministru". El se umflă în pene - ca un adevarat ministru - și, cu vădite aere de superioritate, își mai aprinde o țigare americană (pachetul de "Camel" abia inceput, se lăfăia provocator pe masa lui de scris).

In timpul acesta eu imi potrivesc în gând vocabularul din nordul Ardealului.

- Cum te chiamă?
- Niculaie.
- Să mai cum?
- Niculaie a Zamfirei a lu Teban.
- Etatea?
- ? ?
- Căți ani ai?
- V' o patruzaci și mai bine - ca să nu mint: numă zâcă că m'am născut în culesu cucuruzului, când să scoate gunoiul pe holde, aşe că...
- Bine, bine - am înțeles. Ai frați? Surori? Ai părinti?
- Nu mai stiu nimic de ei, d-le Ministru.
- Ce meserie ai?
- Să trăiti d-le Ministru, - îs susțări.
- De unde ești?
- Din Argeș.
- De unde vi?
- Din Nemțae, m'o luat bătu-i-ar Dumnezău să-i bată. M'or luat cu noaptea 'n cap și m'or dus cu snelțugu trii zâle...
- Ce-ai lucrat la ei?
- Să trăiti d-le Ministru, am lucrat în fabrici cu mașini de gloanță și mașinăveruri.
- Bine, - vrei să mergi acasă?
- Vreu, d-le ministru, cum să nu vreau! Mi-i dor de casă, de țară - arz'o focu de străinătate...

- Vrei foae de drum ori pasaport?
- Cum vreti D-v domnule Ministrul.
- Păi e tot una!
- Dacă-i tot una, să-mi dați un pașaport cu chipu meu pe să-l arăt acasă...
- Tine aici sejour-ul acesta. Si peste-o lună să vi să-ți dici pasaportul.
- Saru'mâna, să trăiți d-le ministrul. -

Când m'am intors in sala de așteptare, portarul - Toma Coman, de fel din județul Făgăraș - imi face semn să merg după el. Haide - mi-am zis - astă mi-o coace. Am deschis briceagul buzunar, gata să mă apăr.

Intrăm într-o sală mică ce dă cu ușa spre cele două ghișee sălii de așteptare.

- Unde dormi? - mă întreabă portarul.
- Să trăiți d-le ministrul, sub podul Senei.
- Ce mâncăci?
- Merg dimineața în chiaț și adun struguri și mere tăpate frantuzi.
- Uite aici e popa dela biserică, du-te la el să te ajute!
- Să trăiți d-le ministrul, mi-e rușine și nu-s ras, - da' mă când imi fac un mondur de haine... Bietului "ministrul" Coman Toma i-s'a făcut milă de mine și a dat o frânzelă lungă de-o jumătate de metru (c'asa-s frantele 'n Franța), două mere și vreo 50 de franci.
- Să trăiți d-le Ministrul, să trăiți, - și ca un hămesit, am infipt dintii in pâine.
- Nu, - aici nu se poate...! a incercat să mă potolească parul.
- Atunci o mână pe uliță...Săru'mâna să trăiți... In stradă mă așteptau nerăbdători cam. Pora și Sterie.

Haideti repede!...si-am tulit-o după colțul străzii.

Ce-ai pătit moșule?

Na, aici pâine, mere, franci! Si astă ce e fraților? Sejour mnat chiar de Consulul H.Torossian!! Si-am inceput să le ci- Le Service Consulaire de la Legation Royale de Roumanie, fie que Monsieur TEBAN nicola s'est présenté..." etc.

...Așa că, deși Antonescu m'a condamnat la 22 ani muncă sil- lar apoi, pe când mă aflam in Germania, mi-a luat cetățenie condamnat la moarte (mult aș da să știu pentru ce), por- Consulatului Roman din Paris și H.Torossian, m'au repus înnezeu să-i ierte, că poate or fi morți. -

NICOLAE TEBA

+

"De tanto ver triunfar as nulidades; de tanto ver crescere a injustica; de tanto ver triunfar a nimar-se os poderes nas māos dos maus, - o homem chega a agiganciar-se da virtude, a rir-se da honra, a ter vergonha de ser honesto."

RUY BARBOS

$$x_1 x_2 x_3 x_4 x_5 x_6 x_7 x_8 x_9 x_{10} x_{11} x_{12} x_{13} x_{14} x_{15} x_{16} x_{17} x_{18} x_{19} x_{20} x_{21} x_{22} x_{23} x_{24} x_{25} x_{26} x_{27} x_{28} x_{29} x_{30} x_{31} x_{32} x_{33} x_{34} x_{35} x_{36} x_{37} x_{38} x_{39} x_{40} x_{41} x_{42} x_{43} x_{44} x_{45} x_{46} x_{47} x_{48} x_{49} x_{50} x_{51} x_{52} x_{53} x_{54} x_{55} x_{56} x_{57} x_{58} x_{59} x_{60} x_{61} x_{62} x_{63} x_{64} x_{65} x_{66} x_{67} x_{68} x_{69} x_{70} x_{71} x_{72} x_{73} x_{74} x_{75} x_{76} x_{77} x_{78} x_{79} x_{80} x_{81} x_{82} x_{83} x_{84} x_{85} x_{86} x_{87} x_{88} x_{89} x_{90} x_{91} x_{92} x_{93} x_{94} x_{95} x_{96} x_{97} x_{98} x_{99} x_{100}$$

S E A R Ā D E D E N I

Sfârșit de Martie. S'a topit omătul și din pământul incă reavân, s'au strcurat la soare ghoceii și toporasii; prin grădini au inflorit alb, ca o făgăduință de pace, zarzarii, merii și ciresii. În lumina palidă a asfintitului, bisericile și-au deschis larg porțile, și 'n ritm scandat și sec, toaca și-anunță credinciosilor, ora de rugă.

Cine cunoaște târgul Pietrei din județul Neamțului, a văzut catedrala-i așezată în mijloc de oraș, pe vârf de colină. În străvechea ctitorie a lui Ștefan cel Mare, cu ziduri largi din leșpezi mari de piatră, lumina pătrunde chinuită printre zăbrelele ferestrelor inguste.

E Joiă Paștelui. Întreaga incăpere e cernită. Cernite sunt stergarele dela icoane, ca și vestminte preoților. E ziua răstignirii Domnului. În mijlocul bisericii stă crucea, aducătoare aminte a jertfei lui Christos. În juru-i roește lumea: bâtrâni, femei, copii. Fiecare ingenuinche pentru câteva clipe, se smulge din incătușarea preoccupărilor lumești, spre a pătrunde cu ochii mîntii taina și talcul celor petrecute în vremea Paștelui, cu două mii de ani în urmă. În fiecare conștiință ce se reculege și ascultă în tacere o slujbă de denii - oricât de amortită ar fi sensibilitatea individului - picură străpîndu-se pace și lumină...

Noi copiii, culegeam viorele și ciubotica cucului de prin livezi și le puneam pe la icoane. Poateam în săptămâna patimilor și ne trudeam să fim mai cuminti. În biserică, deși eram cam flămânzi, stăteam liniștiți.

In seara răstignirii, se ctea Evanghelia în câteva limbi. Urmăream faptele petrecute dela judecata lui Pilat, la drumul Golgoiei. În liniștea bisericii, în lumina palidă a lumânărilor, vocea preotului se ridică cucernică, și cuvântul Evangheliei desvăluia fapte și întâmplări ce-au biruit veacurile.

La sfârșitul slujbei ieșeam în noaptea înmirezmată de primăvară, cu gândurile primeneite asemenea naturei ce și făuri-se vestmânt nou. În fund de zări, dincolo de coline, străjuia Ceahlăul maiestos, ca un mitropolit în օdăjdii, martor a tot ce întâmplase de veacuri, în rău și în bine, în valea Bistriței din județul Neamțului!

LISETTE SAVAGE

Diogene, intrebat fiind odată de cineva, în ce fel te poti răzbuna mai bine împotriva unui dușman, a răspuns: devenind mai bun decât el!

"Un dram de bunătate dela om valorează mai mult decât toată dragostea pentru omenire." (Richard Dehmel)

"Fiecare om dorește să aibe un prieten, dar nimeni nu-și dă silința de a fi insuși prieten." (Alphonse Karr)

"Cât de puțini prieteni ar continua să rămână prieteni dacă ar fi în stare să vadă gândurile prietenilor lor!"
(Georg Christoph L.)

"Eu sunt prin inima mea ceeace sunt." (H.Pestalozzi)

x x x

x

POETI ROMANI ÎN LIMBI STRÂINE
+++++ +++++ +++++ +++++ +++++

x x x
x

Alexandra Hortopan:

C A N Ç Ã O

Minha vida fugiu com o som do violão...
Triste violão que chorava sob negras vidraças,
Violão dum dia esquecido em ruas desertas,
Violão dum luar perdido no alto de escuras florestas.
Violão que gemia, violão que cantava,
Triste violão que morreu...

Minha vida fugiu com o canto das águas,
Das águas que correm em leitos cavados por dores,
Das águas perdidas nos vales desertos do tormento,
Das águas amargas que correm em solidão sem fim...

A C A N O A

Vais vagando ao largo, pobre canoa,
Toda perdida, toda atoa...
Vais ao longe, canoa, à procura da ilusão,
Bater nos recifes da morta solidão...

O chumbo duma grande dor
Debruçado nos vales do pensamento,
O triste olhar dum sangrento amor
Cintilando nas trevas do sofrimento,
Eis teus companheiros, minha pobre canoa
Que vais, toda perdida, toda atoa,
Entre as espumas da cega solidão
Encontrar... a loucura duma ilusão...

----- + + + + -----

Nic. Iancu-Păltinișanu:

WENN DER ABEND SEINE SCHATTEN...

Wenn der Abend seine Schatten
Auf die müede Erde senkt,
Dort, zum stillen Waldesrande
Liebchen ihre Schritte lenkt.
Freudig geh' ich ihr entgegen,
Bin so glücklich wenn sie lacht...
Drueben, hinter dunklen Bergen
Steigt der Mond aus tiefer Nacht.

Durch den Erlenhain, den stillen
Wandeln wir entzueckt einher,
Haben uns so viel zu sagen,
Doch das Reden fällt uns schwer.

In den Kronen alter Bäume
Rauscht geheimnisvoll der Wind;
Lächelnd blickt der Mond hernieder,
Freut sich dass wir glücklich sind.

Wie ein sehnuchtsvoller Seufzer
Klingt das Lied der Nachtigall, -
Damals, dort am Waldseeufer
Küsst' ich dich zum ersten Mal.

Viele Jahre sind verflossen
Seit ich glücklich war und jung, -
Von dem schönen Liebstraume
Bleib blos die Erinnerung...

Nic. Iancu - Păltinișanu

INCEPUTUL SFÂRSITULUI

de Ilie I. Manolescu

De trei zile plouă mărunt, că prin sită; nici o suviță de soare nu reușise să străbată prin perdea groasă a norilor plumburii.

O liniste apăsătoare de moarte, ce pune până și cei mai oțeliti nervi la incercare, domină sectorul.

Sublocotenentul Pojogeanu, observator înaintat al batalionului 10 de aruncătoare grele, parăsise noaptea postul de observație și se stăcurase în "țara nimănui", mai aproape de pădurea ce forfotea de ruși și de tâncurile lor. Știa că acolo se aflau cele 3 divizii de soc ale armatei roșii ce trebuiau să atace în fie ce clipă. Obiectivul lor era de a rupe un corridor până la Marea Baltică, încercând astfel toate trupele, ce se aflau la nord.

Nu era prima oară că Slt. Pojogeanu sprijinea cu aruncătoarele lui trupele de elită amice, ce aveau misiunea să infrunte diviziile armatei roșii. Iși cunoștea inamicul și-i respecta elanul și puterea-i combativă.

De trei zile tânărul ofițer român nu a inchis un ochiu. Uz până la oase, continuă totuși să se fofileze că un gustere printre grăpile de obuz, înaintând în direcția inamicului. Lătratul unei mitraliere ruse îl obligă să se rostogolească în prima grăpă ce-o întâlneste. E plină de apă. Caută altă, - mitraliera căne. Însfărsit, găsește una mai nouă; intră în ea. Sapă, reușind să si-o facă mai comodă. Aranjează apoi transmisorul portativ la centură, punе laringofonul. Căstile la ureche! Îa legătura prin radio cu bazele de foc ale batalionului.

Totul în ordine! Iși cauă ceasul fosforescent la mâna. Cu multă greutate reușește să-l curete de nămolul ce-l acoperise. Lipsesc puțin până la orele cinci! Să fie adevărat? Pornise du-

pă miezul noptii. Ii trebuie deci 4 ore pentru a ajunge în această groapă!

Simte cum îl cuprinde frigul. Ii e foame. Caută în buzunar, după biscuiți; pipăe atent și simte ceva umed, cleios. Nu mai erau biscuiți, ci o simplă masă gretoasă. I-a mai rămas bidonul cu țuică. Bea să se nălzească și să-și potolească foamea. Știe că groapa în care se află ii va servi de adăpost cel puțin o zi întreagă - sau de veci.

De departe aude bubuit surd; în acea direcție cerul se lumează ca de ziua. Se lipște și mai mult de fundul gropii umede și reci. Așteaptă nemiscat, - inima parca a incetat să-i mai bată. Se aude un ūuerat sinistru, incepe trăznetele asurzitoare, pământul tremură ca o piftie. Obuzele imprăstie lapoviță și foc pe fiecare metru pătrat. Văzduhul pare muiat într-o lumină ireală, apocaliptică.

Cu mușchii și nervii încordăti să-i plesnească, Pojogeanu așteaptă începutul sfârșitului. Și totuși, speranța nu-l parăsește; are încredere în aruncătoarele lui și în ajutorul lui Dumnezeu... Dar timpul pare că nu se mai șneste din loc; imprejur, moartea stă la pândă, gata să-și infășce prada. Pojogeanu încearcă legătura cu baza de foc. Dă ordin ca companiile 1 și 3 să-și schimbe derivele pe pădure.

Așteaptă răspuns. Nimic. Nu mai poate să vadă, nici să mai audă ceva, - căstile ii căzuseră și se umpluseră de noroi.

După un răstimp, se decide. Începe să transmită noi ordine: companiile trebue să ia legătura între ele și să aștepte ordinul lui de Foc.

A fost oare auzit..?

Barajul de artillerie se intetește, urletele și exploziile drăcești ale Orgei lui Stalin biciușcă nervii. Totul se imbină și se contopește într-o simfonie sinistră, exasperantă...

O pauză? Oare-i o pauză, intr'adevar..?

O umbră - o matahală lugubră trece pe deasupra gropii lui Pojogeanu! Nămolul impins de șenilele tancului îl acoperă. Se zbate disperat, nu mai poate respira, mocirla cleioasă i-a umplut gura, i-a intrat în ochi, și sugrumană gâtul!

Cu un efort supraomenesc, iasa din nămolul ce-l ingropase de viu.

În fața lui apare un alt monstru, ce scuipă foc pe toate gurile. Se aruncă la pământ. În aceasta clipă un nou monstru de oțel trece pe lângă el. Cu o zvâcnire brusă, sublocotenentul Pojogeanu se rostogolește la o parte, ca să nu-i terciuiască piciorbește. Se aruncă la pământ, - colosul înaintează... deodată se rămâne neclintit...

Sulocotenentul Pojogeanu se opintește și urcă pe el. Iși curăță ochii ce-l ard... Pe lângă el trec acum alți monștri, cu zgomet asurzitor, improscând moarte... Aude strigăte, ce par a veni din mormânt și cari se unesc într'un urlet prelung: soseau infanteristii roșii la adăpostul tancurilor!

Sublocotenentul Pojogeanu, ca un nebun, începe să strige: - Micsorati distanța cu o sută de metri, toate aruncătoarele "foc"!... o sută... două sute de proiectile fiecare... Toată

Clipelii par vesnicie. Repetă ordinul, - urlă. Iși adu-

ce brusc aminte că nu poate striga, cu laringofonul la gât. Reptă calm, același ordin, - odată, de zece ori, de-o sută de ori - nu mai știe...

Aude un fâlfâit... Fata-i murdară se acoperă de un rânjet de fericire, - un rânjet ce ar fi inghetat sângele în vinele celor ce l-ar fi putut vedea!

Cu brațele înclestate pe țeava de tun fierbinte a tancurui distrus, așteaptă chircit, - așteaptă... Primii ruși au treacut de el... Încep acum exploziile!.. Strigăte de durere, strigăte de moarte! El râde, - de fericire, de nebunie. Continuă să repete: "Toate aruncătoarele foc continuu, pe mine! Foc continuu! Toată munitia! Să tragă toate tunurile, toate tancurile, toate rachetele. Trăgeti - focul liber!...

Cât a durat totuși? O clipă? O vesnicie? Se lăminase de ziua, ori era zi?... Tancurile și infanteriștii ruși ce mai rămăseseră se retrăgeau în disordine. În jurul lui Pojogeanu exploziile continuă, semănând moarte... Opera aruncătoarelor lui! În el continuă să dea ordin de "foc"... Iși aude ca prin vis vocea susurând: foc, foc continuu...

Un cor năpraznic de gemete, - gema pământul, soldații, tancurile fumegănde. Cine se mai gândeau la picioarele rețezate, cui ii mai păsa de creerii spoite pe căști, de ochii blejditi, de gurile scofalcite de spasmul morții?... De sângele ce imbibase pământul mocirlos...! Fericiti - sau nefericiți - cei ce au scăpat!

Pojogeanu nu-și mai putea desclăsta brațele de pe țeava tunului. Se zbate, se opintește - insfârșit! Cade de pe tanăr și aluneca într-o groapă de obuz. Iși simte capul greu. Pune mâna, pipăe: nu mai avea casca. Nămolul făcuse din pără-i o măciucă de piatră. Ochii îl ustură; nu-și simte degetele, mâinile-l dor ca la inghet. Par degerate. Scuipă funingine și pământ roșu. Iși pipăe picioarele, corpul, gâtul. Pe uniforma-i sfârtecată, nu se zarește nici-o pată rosie; cămașa, ismenele nu-i sunt lipite de piele. Era întreg! Scăpase, ca prin minune, teafăr!

Slavă Domnului, - laringofonul și aparatul de transmisie nu le pierduse. Erau intacte. Cu mâini tremurănde, începe să invârtească butonii. Nici-un sunet. Începe să cheme: "Slt. Pojogeanu chiamă baza de foc, sunt la o sută metri în față pădurii, lângă un tanăr distrus..."

Incearcă apoi altă undă; repetă, repetă. Incearcă toate undele posibile și imposibile, - chiamă, repetă.

Capul ii zürue ca un cub de viespi... Gânduri stranii încep a-i străbate creerul: oare e el? E el care chiamă, ori e spiritul lui..? Corpul-i pare cuprins că de o paralizie generală; nu mai vrea să asculte de nici-un ordin. Altfel ar fi încercat să parcurgă cei 6 km. până la baza de foc... Dar poate că l-au auzit. L-au auzit dacă... au scăpat!

Inchide ochii... Buzele-i se mișcă susurând: Slt. Pojogeanu chiamă batalionul 10.....

Un zgomet de motor îl trezește. Inamicul?! Dar cine l-ar fi putut descoperi între atâtia mutilați, între atâtia morți..?

O mașină se oprește lângă groapa de obuz... Sublocotenentul Pojogeanu intrezărește, ca prin vis, placă cu semnele Generalului M., șeful trupelor de soc amice...

Se aude strigat pe nume, - ii sună atât de straniu, și când chemarea ar veni din depărtări enorme...

Incearcă să se ridice, să se prezinte, - totul zedarnic! Puterile parcă l-au părăsit complect. Simte prezența cūiva, lângă el. aproape de tot, - deschide cu mare greutate ochii și-l vede pe Generalul M. aplecat asupra lui. E chiar el, Generalul M., nu mai incapă nici-o indoială. Il cunoaște doar atât de bine.

Acesta ii ridică acum capul, - il sărută pe amândoi obrajii murdari... Iși desprinde de pe piept o decorație și o fixeză pe pieptul bravului sublocotenent Pojogeanu.

Urmează câteva ordine scurte - Pojogeanu le aude ca prin vis. Se simte ridicat de brațe vânjoase și purtat până la masină... Acum nu mai are nevoie să gândească, - sunt alții care gândeesc pentru el. Degetele mânei-i drepte i-se crispează pe decorația nouă ce-o poartă pe piept; râceleală metalică îi dă un fior ce-i străbate până la inimă: un fior de nespusă mulțumire. Cu ochii inchisi, zâmbeste în nestire, în timp ce o toropeală dulce, binefăcătoare îi cuprindă întreaga făptură...

ILIE I. MANOLESCU

+++ PICURI DE INTELEPCIUNE +++

Sub un "compromis" se înțelege arta de a împărti o tortă deasă manieră, încât fiecare să fie convins că a primit bucata cea mai mare. - Ludwig Erhard, Ministrul Economiei-Republiei Federală Germană.

Femeile sunt ca și comuniștii - pentru linia lor fac totul. - Wendell Carter, comentator american - TV.

Se numește un optimist omul care crede că viitorul e nesigur. - Edward Teller, constructorul Bombei-H.

Cele zece porunci (biblice) sunt de aceea atât de clare, scurte și lesne de înțeles, fiindcă s'au intocmit fără intervenția unei Comisiuni de Experti. - Ch.de Gaulle, președ. Franței.

Pactele politice pot fi desfăcute la fel cum se desfac căsătoriile. - Nikita Crusciov, șeful guvernului sovietic.

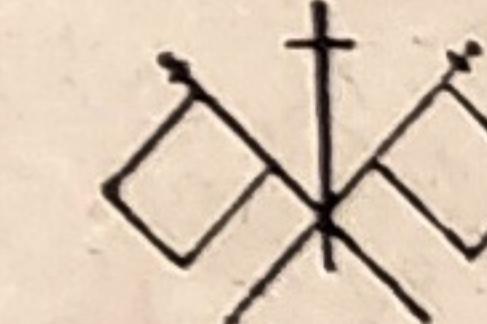
Guvernele sunt cu mult mai proaste decât popoarele lor. - Dwight D. Eisenhower, președ. Statelor Unite.

Mulți oameni îți iau în nume de rău faptul că ai principii, dar aceiași oameni îți-ar ierta și mai puțin, dacă nu le-ai avea. - John Foster Dulles, Min. de Externe - USA.

Dialectica istoriei dovedește că multe din cele ce ieri mai erau considerate "revoluționare", astăzi pot fi considerate deja "contra-revoluționare". - W.Gomulka, Secretarul partidului comunist al Poloniei.

Trebue să speră intotdeauna în greselile adversarului. Altfel te-ar putea apuca disperarea. - Pietro Quaroni, Ambasadorul Italiei în Bonn. -

Dacă un guvern guvernează fără opozitie, e dictatură; dacă un partid guvernează și celalt e în opozitie, e democrație, iar dacă amândouă guvernează, fără opozitie, atunci e... Austria. - "Wiener Bonmot".

24 Ianuarie 1859 - 24 Ianuarie 1959

O SUTĂ DE ANI
DE LA UNIREA PRINCIPATELOR

"Hai să dăm mâna cu mâna
Cei cu inima română!.."

DARIA O COMUNISMO JMA SOCIEDADE SEM CLASSES AO BRASIL ?

O COMUNISMO nasceu na Rússia, onde, durante séculos, as massas foram oprimidas e inferiorizadas pela minoria aristocrata. Uma das promessas mais sedutoras feitas pelos bolcheviques em 1917 foi a de que, sob o comunismo, todos os cidadãos estariam em absoluto pé de igualdade, não havendo classes de espécie alguma. A estrutura social do Brasil por certo não

A estrutura social do Brasil por certo nada tem em comum com a Rússia do tempo dos czares. A nação brasileira é uma das nações mais democráticas do mundo; no entanto, os que professam o credo comunista sonham com uma utopia onde a promessa soviética de uma sociedade sem classes se transformaria em palpável realidade.

A quimera se desfaz quando se mostra que, após 40 anos de domínio do Partido Comunista, não se percebe ainda a formação de uma sociedade sem classes na U.R.S.S. Muito pelo contrário, a União Soviética apresenta uma estratificação social ainda mais rígida e mais iniqua do que a da Rússia Imperial.

Há atualmente 5 classes ou camadas sociais distintas, na U.R.S.S. A primeira compõe-se de elementos graduados do Partido e altas patentes militares, cujos vencimentos atingem até um milhão de rublos por ano. A segunda é integrada por dirigentes e oficiais de categoria menos elevada, diretores de grandes empreendimentos do Estado, destacados artistas, cientistas e intelectuais, ao todo talvez um milhão de pessoas, com renda anual de algumas centenas de milhares de rublos. A terceira classe, com cerca de dez milhões de pessoas, é menos afortunada. É a dos engenheiros, técnicos e administradores das fazendas coletivas, que percebem uma média de 20.000 rublos por ano. Essas três classes superiores representam menos de 10 por cento da população da União Soviética. Constituem a quarta classe os trabalhadores e os camponeses, que se dão por felizes quando conseguem ganhar 8.000 rublos por ano. Na base dessa pirâmide social estão os milhões de trabalhadores escravizados, que nada recebem.

Dai se conclui que 85 por cento da população ocupam as classes mais baixas, portanto as mais desamparadas. -

O COMUNISMO deve ser antes julgado pelas suas realizações do que por suas promessas vizionárias; o Estado Soviético de maneira nenhuma cumpriu sua promessa de criar uma Utopia.

A "intimidade do lar", não existe na União Soviética, nem mesmo para os poucos que possuem casas próprias, pois estas são constantemente invadidas por membros do Partido, guardadas domésticas ou "comitês pró-paz doméstica". Você vive com medo, pois a cada instante sente a sombra do Estado dentro de seu próprio lar. Uma palavra que você deixar escapar inadvertidamente pode significar a perda de sua propriedade e até de sua vida. De signifcar a perda de suas mesmas condições no Brasil? Você gostaria de viver nas mesmas

significá a perda de sangue nas mesmas condições.
Você gostaria de viver nas mesmas condições?
+ + + +

RAZBOIUL ECONOMIC

Crusciov a făcut o afirmație care merită poate mai multă atenție decât multe - sau chiar toate - afirmațiile făcute în nenumărate ocazii cu scop de a intimida lumea Occidentului. Sublinind mai întâi, nu fără enfază, superioritatea Sovietelor în materie de arme balistice, - fapt care noi îl considerăm discutabil rămâne să se vedea într'un viitor apropiat - a ținut să arate că lupta decisivă între lumea comună și cea capitalistică nu se va da numai decât într'un război "fierbinte", cu arme atomice. Comuniștii vor invinge Occidentul pe tărâm economic, căci Rusia Sovietică își va desvolta de asemenea economia, încât în 1970 îl va fi întrecut și-i va fi superioară. "Noi vom declarăm războiul pe tărâmul pașnic al economiei" a spus Crusciov adresându-se "lumii capitaliste a Occidentului." - "Când vom intră în Statele Unite (pe tărâm economic), pivotul capitalismului va puneri lovitura celei mai puternice torpile. Vom invinge cu arma noastră principală: cu ideologia noastră - unsă cu...unt! Acest program e mai puternic decât bomba de hidrogen."

Această provocare deschisă a lumii comuniste a fost analizată și comentată cu multă competență, într-o conferință de presă de către profesorul Ludwig Erhard, Ministrul Economiei Naționale al Republicii Federale Germane. D-za are perfectă dreptate când afirmă că succesul comuniștilor constă în faptul că toate acțiunile lor economice sunt prezentate drept o consecință și rezultat al ideologiei și sistemului lor economic, ca o realizare a unei idei umanitare. Față cu aceasta, lumea occidentală nu neagă - ba o recunoaște pe fata chiar - că steaua călăuzitoare a acțiunilor ei economice este ideia de profit.

O cucerire economică a Asiei și Africei de către comunism și industrializarea acestor continente odată cu creșterea extraordinară de rapidă a populației - căci în 1980 fiecare al treilea om de pe acest pământ va fi un chinez - ar conduce la zugrăvarea lumii libere - o zugrăvare prin supraproducție, prin abundență.

Strategia pe care încearcă să o aplique comuniștii a fost ilustrată de Stalin cu următoarele cuvinte pline de cinism: "în ultima fază a luptei, capitaliștii se vor imbuzi, călcându-se unul pe altul pe picioare, pentru a putea vinde comuniștilor frângăile cu care aceștia să-i spânzure." Deci, atât timp cât occidentalii se vor lăsa conduși doar de ideea profitului, cel ce se va dovedi a fi fost profet, va fi Marx.

Fără indoială că războiul economic la care au pornit comuniștii cu scop de a dărâma și subjugă lumea liberalo-capitalistă poate lua forme foarte periculoase pentru ultima. Pentru a putea invinge pe adversarul comunist, lumea liberă va trebui să se trezească insfârșit și să vină cu o ideologie superioară și cu hotărârea fermă de a păsi unită în luptă în care, vrând-nevrând, a fost angajată. Va trebui, insfârșit, să vrea să vadă realitatea, care este incontestabil alta decât aceea ce cu tot dinadinsul continuă să și-o inchipe. Toba doigtă a democrației bătută cu frenzie de guvernele occidentale, nu mai are sunetul dorit și, în tot cazul, nu prezintă nici un conținut capabil de a entusiasma massele. Si e firesc să fie astăzi, devremece democrația nu repre-

zintă o ideologie, o doctrină în sine, ci este doar o formă de guvernare. N'a fost democrația, după cum n'a fost ideia comună. Ne indoim că Nasser să fi putut zgudui constanța arabă lentă. Ne indoim că Nasser să fi obținut strălucitele victorii pe care le cunoaștem cu totii, dacă pe steagul ridicat ar fi inscris doar cuvântul "democrație".

"Vom invinge cu arma noastră principală - cu ideologia noastră" a afirmat cu emfază Crusciov. Occidentul este capabil - și trebuie să fie - de a opune acestei arme o altă, de aceiași categorie, dar superioară.

Vrând să demonstreze că ideologia lor este superioară și deci va trebui să fie imbrățișată de întreaga lume, comuniștii subordonează toate acțiunile lor acestui obiectiv principal, prezintând orice succes repurtat, drept consecință a ideologiei și sistemului social comunist. Si în acest scop, fără indoială, aduc uneori mari sacrificii.

Pe tărâm economic spre exemplu, statele blocului comunist în frunte cu Uniunea Sovietică, vând și cumpără mărfuri din țările occidentale, dar mai ales din țările săi zise subdesvoltate, cu pierdere. Vând Angliei aluminiu ieften, cumpără bumbac din Egipt plătind preț bun, și-l vând mai departe, altor țări cu preț ieften. Sau: vând orez pe un preț foarte scăzut Ceylon-ului și cumpără producția de cauciuc a acestei țări oferind prețuri excepțional de bune. Poate - dar mai ales este dispus - Occidentul angrenat într'un sistem stăpânit de imperitive diferite să procedeze la fel?..

Am citit în ziare despre recenta rebeliune în Bolivia. Legătura americană a fost bombardată cu pietre, mai multe mașini incendiate - s'au proferat insulți și amenințări la adresa Statelor Unite. Manifestanții au fost instigați și conduși de elemente comuniști. Motivul ar fi fost un articol apărut într-un ziar american prin care s'ar fi adus jigniri poporului bolivian. Întereseul demonstrat de presă din Moscova acestui eveniment, socotind după articolele pline de cuvinte agresive la adresa Statelor Unite și "imperialismului capitalist", dovedește că aci s'a lucrat sub ordinul și directivele Kremlinului. Lucrurile ar fi putut lăua o intorsură fatală. Ar fi fost o victorie repurtată de comuniști un prim rezultat al ofensivei lor economice obținut pe continentul sud-american. Vă văd întrebă, desigur, - cum asa? Răspunsul îl găsim într-un comunicat al guvernului bolivian, publicat cu mult înaintea tulburărilor susamintite. Iată textul comunicatului: "Uniunea Sovietică a aruncat mari cantități de cositor pe piața mondială, pe un preț extrem de ieften. Drept consecință, prețurile cositorului în Bolivia - care e singura producătoare de staniu în emisfera vestică - s'au prăbușit. Acest fapt poate duce la prăbușirea economiei boliviene și la ajungerea la putere a comuniștilor, cari în acest fel vor reuși să stabilească un "cap de pod" pe continentul american..."

N'a lipsit mult să se întâpte întocmai. Pericolul, totuși, n'a fost încă înălțurat.

Allen Dulles, Directorul Centralei Serviciului Secret american a avut perfectă dreptate să afirme că în cadrul ofensivei lor economice, comuniștii vor cumpăra orice fel de produse, vor negocia cu de toate și vor continua să coboare prețurile dacă aceasta va servi promovării comunismului în lume sau va zdruncina

in orice fel influență Occidentului.
Este tocmai ceea ce face blocul statelor comuniste la ora
actuală.
Suntem în plin război economic. El poate duce ușor la o
frângere a lumii libere dacă aceasta nu și va deschide ochii i-
tim și nu va proceda la o revizuire a politiciei urmate până a-

N I C A I L A R I O N

STIRI - INFOMATI

CENTENARUL UNIRII PRINCIPATELOR ROMÂNE
de către Români din Brazilia în cadrul unor
rative, cu program patriotic și cultural, atât
Janeiro, cât și la São Paulo.
Revista "Ceninu" a fost sărbătorită
festivalelor comemorative
în orașul Rio de Janeiro.

Revista "Căminul" a editat cu acest prilej o cartă postală

CENTRO BRASIL-EUROPA (C.B.E.) - La São Paulo va lăsa în curând ființă o nouă organizație creștină, anticomunistă, în care vor fi reprezentate toate națiunile europene subjugate de comuniști. Va purta numele de "Centro Brasil-Europa". Printre membrii fondatori ai acestei organizații se găsesc și o seamă de brazi-lieni, academicieni și personalități politice a Statului S. Paul de Dl. B. L. Bilynskyj, delegatul ucrainean al "Blocului Antibolshevik" Națiunilor", căruia i-se datorează în bună parte rezultatele obținute până acum de comisiunea însărcinată cu lucrările pre-

+ Ing. CONSTANTIN LUCULESCU. - După moartea neuitată lui pic-
tor Popescu-Dorohoi - despre care am scris în revista noastră
în n-rul apărut în Decembrie - colonia română din São Paulo în-
registrează o nouă și dureroasă pierdere suferită prin decesul
bunului Român și valorosului Inginer Constantin Luculescu. Ari-
pa necruțătoare a morții l-a atins pe neașteptate, în timp ce se
găsea în plină activitate profesională, în orașul Brasilia. Ca-
pitala de mâine a Braziliei poartă amprenta unei vrednic inginer
români, care și-a lăsat o parte din sănătate pe sănătatea ei. Sti-
mat și iubit de toată lumea, inginerul Luculescu lăsă în urmă a-
tarea având loc în ziua de 15 Martie, în cimitirul "São Paulo".
Fie-i memoria binecuvântată! -

CARTI POSTALE DE PASTI (românești) editate în S. Paulo, se
găsesc de vânzare la "Papelaria Rosario", Rua São Bento - și la
Redacția Revistei "Caminul". -

BIBLIOTECA ROMÂNA DIN FREIBURG, cu prilejul implementării a 75 de ani de la înființarea "Societății de Cultură Macedo-Română", a luat inițiativa editării unui Album Macedo-Român. În acest scop se adresează tuturor cărturarilor noștri din exil și invătațitori.

lor străini, prieteni ai Neamului Românesc solicitându-le prețitor oasă colaborare la acest ALBUM. Alegerea subiectului cât și înținderea lui în tratare, rămân la aprecierea fiecărui dintr-co-laboratori. Adeziunile la această inițiativă precum și colaborările se vor trimite la direcția Bibliotecii (Zasiusstrasse, 39, Freiburg/Brsg, e.V. Germania). -

Freiburg/BR'SG, e.v. Germania). -
Grupul de Români strânsi în jurul revistei "CAMILUL" din
São Paulo-Brazilia, ține să-si exprime - pe această cale - ade-
ziunea la această frumoasă inițiativă. ALBUMUL MACEDO:ROMAN va
fi, fără indoială, o operă de reală valoare culturală și națio-
nală românească. Biblioteca Română din Freiburg va putea inscrie,
prin editarea acestui album, încă o pagină strălucitoare în re-
gistrul ei de realizări. -

DISCURSUL PRONUNȚAT DE DIRECTORUL INSTITUTULUI DE CULTURĂ
HISPANICĂ, DON BLAS PINAR, ÎN SALONUL DE CEREMONII AL ACESTUI IN-
STITUT, CU PRILEJUL COMEMORĂRII PRIMULUI CENTENAR AL UNIRII PRIN-
CIPATELOR ROMÂNE, A CONSTITUIT, ÎNTR'ADEVĂR, O EXCEPȚIONALĂ OMĂ-
GIERE A NEAMULUI NOSTRU ROMÂNESC. NU AVEM CUNOȘTINȚĂ, PÂNĂ ACUM,
CA ÎN VREO ALTĂ ȚARĂ SĂ SE FI SĂRBĂTORIT, ÎN MOD OFICIAL, LA FEL
CA LA MADRID, ACEASTĂ DATĂ ISTORICĂ ROMÂNEASCĂ. REGRETĂM SINCER
DE A NU PUTEA PUBLICA SUS AMINTITUL DISCURS, DIN LIPSĂ DE SPAȚIU,
DAT FIIND CĂ NE-A SOSIT ÎN ULTIMUL MOMENT.

CALENDAR ORTODOX

IANUARIE - Marti, 6:Sf.Botezul Domnului . Mercuri, 7:Sf.Ioan Botezătorul. Vineri, 30:Sf.trei Ier.Vasile Grigore și Ioan.

FEBRUARIE - Luni, 2: Intimpinarea Domnului

MARTIE - Miercuri, 25: Bunavestire

APRILIE - Joi, 23: Sf. Marele Mucenic Gheorghe. 26:Floriile.

MAI - Duminică, 3: Sf.Paști. 10:Duminica Tomii. Joi, 21: Sf.Constantin și Elena.

CALENDAR ISTORIC. - 24 Ianuarie: Unirea Principatelor. 27 Martie
Realiipirea Basarabiei la Patria mamă. 10 Mai: Proclamarea Independenței și a Regatului României. 15 Mai: Adunarea Națională dela Blaj (pe Câmpia Libertății). -

REVISTA "CIMINUL"-SÃO PAULO, BRAZIL

REVISED 1985

Orice corespondență va fi adresată D-lui I.Dimitriu, Rua Clelia
No.939 ap.3 (Administratia revistei). São Paulo-BRASIL.

XXXV
xx

